

4 АПРИЛ,
ДЕН НА НАТО

ВООРУЖЕНИТЕ СИЛИ
НА ИСЛАНД

„BOEING KC- 46
PEGASUS“

ВИРУСОТ COVID-19

ШТИТ

Број 127
Мај 2020

ISSN 1857-6710

МАГАЗИН НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ОДБРАНА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Армијата на Република Северна Македонија со широк спектар на активности се справува со предизвиците од пандемијата

СОДРЖИНА

ШТИТ ■ година XII ■ број 127 ■ мај 2020

Инфо	5
На прва линија Армијата на Република Северна Македонија со широк спектар на активности се справува со предизвиците од пандемијата	6
NATO активности Безбедноста преку партнерството во NATO	8
Глобал Пандемијата – совршен терен за ширење на екстремизмот	10
NATO армии Вооружените сили на Исланд	14
ОРОПСМ-активности Општинска организација на ОРОПСМ Демир Хисар	17
Едукација Следната воена доктрина	20
Вооружување Руски контејнерски ракетен систем „Клуб-К“	32
Вооружување „Boeing KC- 46 Pegasus“	34
Вооружување „Коматсу“ – лесни оклопни возила на тркала 4x4 на јапонската армија	36
Вооружување Подмолни замки на смртта	40
Незадолжително Низ историјата на пандемиите	48
Незадолжително Извидничко движење	52
Филм „Дојди и види“	56
	3

ите, партнерите армии

и финансиски средства за оваа намена. Воените претставници на Народна Република Кина во нашата земја предадоа донација во заштитни и дезинфекциски средства за потребите на припадниците на нашата армија, а војската на Словенија со воен воздухоплов изврши транспорт на медицински средства. На граничниот премин Деве Баир државниот секретар во Министерството за одбрана, Драган Николиќ прими дел од донацијата која Министерството за одбрана на Република Бугарија ја донираше на нашата земја преку Министерство за одбрана. Донацијата ја предаде Илија Налбантов, шеф на политичкиот кабинет на бугарскиот министерот за одбрана, Красимир Каракачанов. На примопредавањето, државниот секретар Николиќ упати благодарност до Министерството за одбрана на Република Бугарија и додаде дека на дело се покажуваат добрососедските односи, особено во овие тешки моменти. Тој додаде дека секоја поддршка во овие моменти е мошне значајна во оваа битка со COVID-19 вирусот и дека секоја помош нашите граѓани ќе ја паметат.

Ние сме НАТО – и во добро и во зло

Република Северна Македонија, како дел од НАТО Алијансата ги споделува истите вредности, истите придобивки и доблести од колективното членство, но заедно со останатите членки, се соочува и со сите предизвици и се справува со проблемите присутни во светот.

Во овој период, за жал, како НАТО членка се соочуваме и со предизвиците во справувањето со пандемијата од КОВИД-19, која коси и на глобално и на регионално и на национално ниво. Денес, Република Северна Македонија, како држава членка на НАТО Алијансата, веќе го користи инструментот за поддршка на цивилните кризи од страна на Алијансата и се очекува зголемена соработка со армиите и со центарот на НАТО Алијансата.

Во национални рамки, нашите институции успеаја да покажат добри резултати во спречувањето и ставањето под контрола на епидемијата. Сите се придржуваме до препораките и ги почитуваме мерките донесени од Владата. Армијата на Република Северна Македонија, уште на самиот почеток на епидемијата во нашата земја, покажа дека е исклучително посветена и дека нејзините припадници професионално и одговорно ги преземаат сите потребни активности за да се спречи ширењето на болеста. Министерката за одбрана, Радмила Шекеринска, ова го потенцираше во своето видеообраќање на Собранието на министрите за одбрана на земјите членки на НАТО. Справување со пандемијата од КОВИД 19 беше главна тема на Собранието на министрите за одбрана на земјите членки на НАТО, кој овојпат се одржа по пат на телеконференциска врска.

Министерката Шекеринска во своето видеообраќање на Собранието истакна дека, нашата држава добро знае што значи да се даде помош кога е тоа потребно и ја изрази нашата подготвеност за поддршка на КФОР во услови на медицински итни потреби. Таа, во своето обраќање, се осврна на сојузничството и на солидарноста помеѓу државите членки на НАТО и упати благодарност до нашите сојузници од НАТО, посебно до САД, Турција, Чешката Република, Норвешка, Унгарија, Словенија, Обединетото Кралство, Холандија и Бугарија, кои ни ја испратиле неопходната помош во оваа голема криза. „Помошта многу ни значи бидејќи е во услови на општа загрозуеност на сите држави и ги става на тест националните здравствени системи низ целиот свет”, рече министерката.

На крајот на состанокот, генералниот секретар Столтенберг, рече: „Кризата покажа дека нашите членки се истрајни и обединети. Нашите вооружени сили веќе играат важна улога во поддршка на иницијативите на цивилните авторитети. Така, низ користењето на НАТО механизмите, сојузниците си помагаат едни на други во спасувањето животи”.
Ќе заклучиме дека нашето членство во НАТО, не само што ни овозможи пристап до сите колективни инструменти за одржување на безбедноста и просперитетот на државата и непречено споделување на демократските вредности, туку ни даде можност, во моменти на криза, каква што е оваа денес, заедно со други армии и одбранбени системи од НАТО Алијансата, да обезбедиме повеќе инструменти за заштита и на здравјето и на сигурноста на нашите граѓани.

д-р Жанет Ристоска

ШТИТ
е магизин на
Министерството
за одбрана
на Република Северна
Македонија

Излегува од печат
еднаш во месецот

Издавач
Министерство за одбрана
на Република Северна Македонија

Претседател на Издавачкиот совет
Радмила Шекеринска

Главен и одговорен уредник
д-р Жанет Ристоска

Редакција:

Умит Реџеџи
(ликовно-графички и технички уредник)
Ксенија Митева
(лектор)
Кристина Илиевска
(новинар, фотографии)

Печати:
„СТУДИО НАМПРИНТ“
ДООЕЛ Скопје

„Орце Николов“ 116
1000 Скопје

Телефони: 02 3128 276
www.mod.gov.mk;

Ставовите содржани во написите на надворешните соработници не ја презентираат официјалната политика или ставовите на Министерството за одбрана.

ПРИЈАВИ КОРУПЦИЈА
0800 50030

Пандемијата – совршен терен за ширење на екстремизмот

Денес државите ширум светот силно се посветени во решавање на домашните проблеми и на спречување на ширењето на вирусот COVID-19. На милиони луѓе животот им се смени преку ноќ, тие се заглавени во своите домови, загрижени и со страв ги следат мноштвото дезинформации кои се пласираат во врска со вирусот. Сведоци сме дека одредени групации бараат жртвени жариња во маргинализираните заедници и етничките групи, ги обвинуваат мигрантите, или, пак, вирусот го нарекуваат „кинески грип“. За неонацистите, деснокрилните екстремисти, белите супремисти и други екстремистички групи, пандемијата на COVID-19 е можност да ја посеат својата идеологија и да ги забрзаат напорите за пропаѓање на општествата и владите. Крајно десничарските екстремисти се обидуваат вирусот буквално да го искористат како оружје, преку теории на заговор,

Во текот на долгите, изолирани денови, многу луѓе поголем дел од времето бараат спас на слабо контролираните форуми на социјалните медиуми. Безбедносните служби, кои работат на спречување на екстремизмот, веќе алармираат дека потенцијалните групи коишто шират омраза, можат да ја искористат оваа застрашувачка и збунувачка ситуација

пропаганда и поттикнување. Додека светот со загриженост ја следи кризата и предизвикот да се надмине истата, екстремистите сметаат дека ова вознемирувачко време за нив е можност за да ги интензивираат формите на омраза кон одредени социјални групи. Екстремно десничарскиот одговор на пандемијата ја отсликува децентрализираната и фрагментирана природа на овие движења. Во светот на онлајн-комуникацијата, белите супремисти и етнонационалисти развиваат и пропагираат теории на заговор, пласираат дезинформации за избувнувањето на вирусот и ги интегрираат во нивните долгогодишни екстремистички наративи. Во текот на долгите, изолирани денови, многу луѓе, поголем дел од времето бараат спас на слабо контролираните форуми на социјалните медиуми. Безбедносните служби, кои работат на спречување на екстремизмот, веќе алармираат дека потенцијалните групи коишто шират омраза можат да ја искористат оваа застрашувачка и збунувачка ситуација. На онлајн-социјалните медиуми, на крајно десничарските форуми веќе е регистриран многу голем број антисемитски, ксенофобични и расистички постови поврзани со овој вирус.

Во Велика Британија, Националното социјалистичко движење, на апликацијата „Телеграм“, дистрибуираше објава со наслов „Што да направите ако добиете COVID-19“. Советите што ги даваат се далеку од социјално корисни. Тие ги охрабруваат заразените да ги посетуваат локалните џамии и синагоги, како и да го поминуваат време во различни населби и во јавниот превоз. Нивните објави се исполнети со антисемитска и антимуслиманска реторика, со намера да се злоупотреби националната здравствена криза. Дел од дезинформациите се објавите на деснокрилните екстремисти дека, во Италија, нултиот пациент кој го донел вирусот е пакистански мигрант, кој наводно одбил да се изолира, откако бил тестиран позитивно на вирусот. Овој вознемирувачки период на криза и паника е експлоатиран од крајно десничарските екстремисти кои имаат намера да ги дестабилизираат и да предизвикаат дополнителен хаос во либералните демократски општества. Сега луѓето се мошне ранливи и ова е време кога екстремистичките групи ќе се обидат да ги искористат овие предности. Белите супремистички движења масовно ги мобилизираат своите следбеници, а пандемијата на Корона-вирусот често се користи

Екстремистичките организации и терористичките групи ја користат пандемијата за да ја спроведат својата идеологија и да ги доведат во прашање институциите на современите демократски држави

во нивниот наратив за подгревање на социјални немири кои ќе предизвикаат конфликт со сценарио за „последни одброени денови“, кога сегашните режими ќе бидат заменети со бели супремистички општества. Неодамнешната анализа на ФБИ опишуваат како екстремните десничарски организации посакуваат ширење на вирусот помеѓу Евреите. Пораките коишто ги шират помеѓу нивните групи ги охрабруваат своите членови да користат шишиња исполнети со заразни телесни течности, со кои ќе ја нападнаат полицијата и местата каде што може да се соберат Евреите, вклучително и пазарите, канцелариите на политичките партии, деловните собири и местата за богослужба. Дека заканата е реална и присутна, се потврди и со акцијата на ФБИ во која беше елиминиран 36-годишен неонацист. Во март оваа година неонацистот Тимотеј Вилсон, подготвувал напад со автомобил-бомба врз болница во Белтон, Мисури, САД. Тој планирал да изврши терористички напад, преку кој ќе предизвикал штета на објект што обезбедува критична медицинска нега за болните од вирусот. Неговата намера била да го забрза општествениот колапс за кој сонуваат неонацистите. Историски гледано, екстремно десничарските групи имаат корист од превирањата коишто се појавуваат за време на глобалните или националните кризи.

Во исто време, милитантните исламистички терористички организации не мируваат и ја трошат својата енергија за промовирање на терористички напади против „неверниците“ и останатите муслимани коишто не се согласуваат со нивната идеологија. Многу арапски и исламски земји забранија молитви во џамиите за да помогнат во спречување на заразата за време на војната со вирусот COVID-19. Научниците, ширум светот, деноноќно работат да најдат вакцина за вирусот, а во исто време „Муслиманското братство“ (транснационална сунитска исламистичка организација основана во Египет) и некои нејзини сојузници, издаваат фатва (исламско верско мислење) преку кое ги изложуваат

своите опасни ставови, идеологија и непочитување на човечкиот живот. Глобалната организација „Фатва индекс“, која е поврзана со египетската „Дар ал Ифта“ (египетски исламски образовен институт) и „Генералниот секретаријат за Фатва во светот“ (институт што меѓународно го претставува исламот и исламските правни истражувања), на 16 март оваа година, објави дека набљудувала и анализирала бројни фатви објавени во врска со вирусот. Експлоатацијата на овој настан се одвива преку два елемента. Првиот ги претставува идеите на екстремистичките организации и терористички групи за спроведување на таканаречените „хибридни војни – војни од петтата генерација“, преку кои имаат цел да шират хаос,

На луѓето им е потребно да им се помогне да разберат дека не се сами и дека луѓето постојат за да си помагаат, солидаризирајќи се едни со други. Како човечки суштества, во моментот, покрај храна и издржливост, потребна ни е и психолошка издржливост и само мал гест на љубезност, кој еден ден може да има големо позитивно влијание. Тоа може да ја победи заканата од екстремизмот

терор, паника и скептицизам во институциите и помеѓу лидерите на државите. Вториот елемент е експлоатација на веќе инфицираните и болни луѓе за што помасовно ширење на оваа пандемија, монополизирање на одредени лекови и фармацевтски производи кои помагаат во спречување на вирусот, со цел да се предизвика зголемена побарувачка, односно недостиг на истите преку предизвикување на страв и за да се принуди населението масовно да купува големи количини на храна, што ќе предизвика дополнително зголемување на цените.

Екстремистичките организации и терористичките групи ја користат пандемијата за да ја спроведат својата идеологија и ги доведуваат во прашање институциите на современите демократски држави. „Муслиманското братство“ и терористичката организација „Исламска држава“, преку голем број фатви ги повикале муслиманите да произведат „човечко биолошко оружје“ за да ги нападат непријателите на исламот. Тие, исто така, заклучиле дека муслиманите кои ќе умрат од КОРОНА-вирусот се сметаат за „маченици“. Организацијата на „Муслиманското братство“ и Салафитичкото движење, преродничко движење во рамките на сунитскиот ислам кое има корени од вахабизмот од XVIII век од денешна Саудиска Арабија, сметаат дека вирусот е „божја казна“ за оние коишто го забраниле носењето на бурка – дел од облеката којашто го покрива лицето, облека што ја носат некои муслимански жени како дел од толкувањето на хиџаб (исламските училиштата му даваат на хиџабот

поширока симболика и значење, претставувајќи го како симбол на скромност, приватност и морал). Во август 2018 година, Комитетот на Обединетите нации за елиминација на расна дискриминација, објави дека еден милион муслимански ујгури (ујгурите се туркиски народ кој претежно живее во Кина, а повеќето од нив се со исламска вероисповед) и други муслимански групи се дислоцирани во кинескиот западен регион Ксинџијанг, каде поминуваат низ строги програми за „превоспитување“. Муслиманското братство и Салафитичкото движење сметаат дека избувнувањето на вирусот е божја казна за прогонството на ујгурските муслимани од страна на Кина.

Багат Сабер, активист на „Египетско муслиманско братство“ со седиште во Њујорк, на 1 март 2020 година, во

сите нејзини припадници кои се заразени од вирусот COVID-19 да се регрутираат за да дејствуваат како „човечки биолошки бомби“ во различни делови на Ирак. Очигледно е дека терористичката организација „Исламска Држава“ сака да ги користи своите членови за ширење на вирусот помеѓу Ирачаните.

На каналот You Tube се поставени видеа за доаѓање на Судниот ден, џихадистичките снимки, и долги предавања на кои се говори дека вирусот е казна од Алах. Исламистичките активисти „онлајн“ ги убедуваат своите следбеници дека вирусот COVID-19 е американски и еврејски заговор за намалување на светската популација. Покрај зголемувањето на омразата, верските видеа честопати содржат опасни дезинформации од областа на здравството. Дезинформациите се

истото, но на позитивен начин. На луѓето им е потребно да им се помогне да разберат дека не се сами и дека луѓето постојат за да си помагаат солидарно, едни на други. Како човечки суштества, во моментот, покрај храна и издржливост, потребна ни е и психолошка издржливост и само мал гест на љубезност кој еден ден може да има големо позитивно влијание. Тоа може да ја победи заканата од екстремизмот. Меѓутоа, има и позитивни знаци од многу заедници, каде што луѓето се организираат заедно да се справат со кризата. Илјадници луѓе волонтираат за да му помогнат на својот здравствен систем, се спроведува координирана поддршка за здравствените работници, за војската и за полицијата, се помага на ранливите категории. Џамиите, синагогите и црквите си помагаат

видеото што го поставил на својата Фејсбук-страница, изјавил дека секој Египќанец кој има симптоми слични на вирусот COVID-19 треба намерно да оди во египетските полициски станици, јавните обвинителства, судови, амбасади и конзулати, да се ракува со владините службеници, со цел да се постигне одмаздата против корумпираната влада на претседателот Абдел Фатах Ал Сиси, која го угнетува народот. Тој напоменал дека, ако биде инфициран од вирусот, планира да оди во египетскиот конзулат во Њујорк и да ги зарази луѓето кои се таму вработени. Во извештај на ирачката разузнавачка служба се открива дека терористичката организација „Исламска држава“ барала

важна сива област која во моментот не е опфатена со политиката на социјалните медиуми. Од сето горенаведено, позитивна страна е дека фатвите на терористите и екстремистите не ги претставуваат ставовите на водечките исламски верски власти во повеќето арапски и исламски држави. Негативната страна е дека милитантните екстремисти и нивните сојузници повторно ги докажуваат својот презир кон човечкиот живот, вклучувајќи го и животот на муслиманите кои се спротивставуваат на нивната идеологија, тероризам и џихад. Екстремистичките организации се обидуваат да ги освојат срцата и мислите на луѓето. Во борбата против екстремизмот треба да се направи

едни на други. Ако оваа добра волја помеѓу луѓето може да се одржи и да се искористи и по повлекувањето на вирусот, тогаш екстремистичките групи нема да можат долго да опстојат. Екстремистичките групи ги користат слабостите и лошите процени од страна на владите, обидувајќи се да се наметнат во општествата и да докажат дека тие се способни да им обезбедат сигурност и безбедност на граѓаните. Ова треба да претставува една опомена за современите западни демократии дека, во моменти на глобална пандемија треба да се покаже политичко лидерство, комуникација и градење на чувство за заедница, наместо поделби или поларизација.

д-р Ненад Танески